

Materiál na rokovanie
3. zasadnutia
Mestského zastupiteľstva Šamorín

V Šamoríne, dňa 09.02.2023

Stanovisko hlavného kontrolóra
k návrhu rozpočtu mesta Šamorín na roky 2023, 2024, 2025

Predkladá: Csaba Orosz, primátor mesta
Spravodajca: Ing. Ján Lelkes, hlavný kontrolór mesta
Vypracoval: Ing. Ján Lelkes, hlavný kontrolór mesta

Dôvodová správa: Vypracovanie stanoviska hlavného kontrolóra k návrhu rozpočtu mesta Šamorín pred jeho schválením v mestskom zastupiteľstve vyplýva z ustanovenia §18 písm. c/ ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

Návrh uznesenia:

Mestské zastupiteľstvo v Šamoríne na svojom zasadnutí dňa 09.02.2023 prerokovalo „Stanovisko hlavného kontrolóra k návrhu rozpočtu mesta Šamorín na roky 2023, 2024 a 2025“, ktoré vzalo na vedomie v predloženom rozsahu, (resp. s nasledovnými pripomienkami).

MESTO ŠAMORÍN, Hlavná 37, 931 01 Šamorín

hlavný kontrolór

Stanovisko

k návrhu rozpočtu mesta Šamorín na roky 2023 - 2025

Vypracovanie stanoviska k návrhu rozpočtu mesta Šamorín pred jeho schválením v mestskom zastupiteľstve vyplýva z ustanovenia §18f ods. 1 písm. c/ zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov. Štruktúra stanoviska vychádza z posúdenia návrhu rozpočtu z hľadiska:

1/ zákonnosti predloženého návrhu

- Súladu so všeobecne záväznými právnymi predpismi
- Súladu s internými predpismi mesta Šamorín
- Dodržania informačnej povinnosti zo strany mesta

2/ metodickej správnosti predloženého návrhu rozpočtu,

3/ tvorby návrhu rozpočtu a jeho vnútornej štruktúry.

1/ Zákonnosť predloženého návrhu

a) Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Základným pilierom stanoviska je posúdenie návrhu rozpočtu z hľadiska dodržania nasledovných všeobecne záväzných právnych predpisov:

- zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, v znení jeho neskorších zmien a doplnkov,
- zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení jeho neskorších zmien a doplnkov,
- zákona č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné dopady v znení jeho neskorších zmien a doplnkov,
- Zákona č. 447/2015 Z. z. o miestnom poplatku za rozvoj
- zákona č. 564/2004 o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmu územnej samosprávy v znení neskorších predpisov,
- zákona č. 597/2003 Z.z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov,
- platnej rozpočtovej klasifikácie pre zostavenie rozpočtu na rok 2023 ktorá je upravená opatrením MF SR,
- zákona č. 369/1990 Zb. v znení jeho neskorších zmien a doplnkov,

- o Zákona 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení jeho neskorších zmien a doplnkov.

- b) **Súlad s internými predpismi mesta Šamorín.** Pri zostavovaní rozpočtu mesta sa zohľadnili všeobecne záväzné nariadenia mesta ako aj práva a povinnosti, ktoré vyplývajú z platných zmluvných vzťahov.

- c) **Informačná povinnosť – Návrh rozpočtu mesta Šamorín na rok 2023-2025** bol verejne prístupný – t.j. zverejnený podľa §9 ods.3 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

2/ Metodická správnosť rozpočtu

Predložený návrh rozpočtu mesta Šamorín je spracovaný podľa platných metodických pokynov a postupov účtovania s dodržaním záväznej rozpočtovej klasifikácie **vo forme programového rozpočtu.**

3/ Tvorba návrhu rozpočtu a jeho štruktúra

Návrh rozpočtu mesta Šamorín je formulovaný ako trojročný. Viacročný rozpočet je strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky mesta, v ktorom sú vyjadrené zábery rozvoja územia a potrieb obyvateľov najmenej na tri rozpočtové roky. Návrh rozpočtu mesta Šamorín na roky 2023-2025 je spracovaný v súlade s rozpočtom verejnej správy na roky 2023 až 2025 a štátnym rozpočtom na rok 2023.

Základom finančného hospodárenia mesta je rozpočet, ktorý sa zostavuje na obdobie jedného kalendárneho roka. Rozpočet mesta obsahuje príjmy a výdavky spojené s činnosťou samosprávy, finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu, k rozpočtu samosprávneho kraja a finančné vzťahy k právnickým a fyzickým osobám.

Pred schválením mestským zastupiteľstvom je rozpočet mesta zverejnený na 15 dní spôsobom v meste obvyklým, aby sa k nemu mohli obyvatelia mesta vyjadriť.

Rozpočet mesta sa vnútorne člení na:

- a/ bežné príjmy a bežné výdavky / bežný rozpočet/
- b/ kapitálové príjmy a kapitálové výdavky / kapitálový rozpočet/.

Súčasťou rozpočtu mesta sú aj finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody z peňažných fondov mesta a realizujú sa návratné zdroje financovania a ich splácanie.

Vecné vymedzenie výdavkov rozpočtu mesta a ich jednotné triedenie obsahuje rozpočtová klasifikácia.

Bežný rozpočet musí byť zostavený ako vyrovnaný alebo prebytkový
Kapitálový rozpočet sa zostavuje ako vyrovnaný alebo prebytkový. Kapitálový rozpočet sa môže zostaviť ako schodkový, ak tento schodok možno kryť zostatkami finančných prostriedkov mesta z minulých rokov, návratnými zdrojmi financovania, alebo je tento schodok krytý prebytkom bežného rozpočtu v príslušnom rozpočtovom roku. / § 10 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách/

/ na obdobie od 15.12.2022 do 31.12.2023 platí výnimka z tohto ustanovenia./

Mesto môže na plnenie svojich úloh prijať návratné zdroje financovania, len ak

a) celková suma dlhu mesta neprekročí 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a

b) suma splátok návratných zdrojov financovania, vrátane úhrady výnosov a suma splátok záväzkov z investičných dodávateľských úverov neprekročí v príslušnom rozpočtovom roku 25 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka znížených o prostriedky poskytnuté v príslušnom rozpočtovom roku mestu z rozpočtu iného subjektu verejnej správy, prostriedky poskytnuté z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia alebo prostriedky získané na základe osobitného predpisu.

Celkovou sumou dlhu mesta sa rozumie súhrn záväzkov vyplývajúcich zo splácania istín návratných zdrojov financovania, záväzkov z investičných dodávateľských úverov a ručiteľských záväzkov mesta.

Do celkovej sumy dlhu mesta sa nezapočítavajú záväzky z úveru poskytnutého zo Štátneho fondu rozvoja bývania, záväzky z návratných zdrojov financovania prijatých na zabezpečenie predfinancovania realizácie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie, operačných programov spadajúcich do cieľa Európska územná spolupráca a programov financovaných na základe medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi.

Dodržanie podmienok pre prijatie návratných zdrojov financovania preveruje pred ich prijatím hlavný kontrolór mesta.

Mesto môže vstupovať len do takých záväzkov vyplývajúcich z návratných zdrojov financovania a záväzkov z investičných dodávateľských úverov, ktorých úhrada dlhodobo nenaruší vyrovnanosť bežného rozpočtu v nasledujúcich rokoch.

Mesto môže vykonať rozpočtové opatrenia uvedené v odseku 2 písm. d) v zmysle zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení do 31. augusta príslušného rozpočtového roka. Mesto môže po tomto termíne vykonávať v priebehu rozpočtového roka len také zmeny rozpočtu, ktorými sa nezvýši schodok rozpočtu mesta, s výnimkou zmien rozpočtu z dôvodu potreby úhrady výdavkov na odstránenie havarijného stavu majetku mesta, výdavkov na likvidáciu škôd spôsobených živelnými pohromami alebo inou mimoriadnou okolnosťou alebo výdavkov súvisiacich s financovaním spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie, operačných programov spadajúcich do cieľa Európska územná spolupráca a programov financovaných na základe medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi. **/ na obdobie od 15.12.2022 do 31.12.2023 platí výnimka z tohto ustanovenia/.**

Zákomom č. 365/2022 Z. z. bola schválená novela zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, ktorá aktuálne reaguje na dosahy a dôsledky rastu inflácie, rastu cien energií a iných tovarov a služieb na hospodárenie územnej samosprávy.

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 15. decembra 2022 „ustanovenia § 10 ods. 7 a 9 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a ustanovenie § 17 ods. 2 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy obec nie je povinná uplatňovať do 31. decembra 2023; v tomto období obec nie je povinná uplatňovať vo vzťahu k zabezpečeniu vyrovnanosti bežného rozpočtu ani ustanovenia § 12 ods. 3 a § 14 ods. 3.

Podľa novely zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy obec nemá povinnosť pri zostavení rozpočtu dodržať pravidlo vyrovnanosti ustanovené v § 10 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Bežný rozpočet nemusí zostaviť ako vyrovnaný alebo prebytkový, ale ho môže zostaviť ako schodkový, a to nielen z dôvodu, že vo výdavkoch bežného rozpočtu rozpočtuje použitie účelovo

určených prostriedkov poskytnutých zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu Európskej únie alebo na základe osobitného predpisu, nevyčerpaných v minulých rokoch, ale aj z dôvodu použitia iných disponibilných zdrojov.

Mesto Šamorín pri zostavení rozpočtu dodržalo pravidlá rozpočtového hospodárenia ustanovené najmä zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, v znení jeho neskorších zmien a doplnkov bez uplatnenia horeuvedenej výnimky.

II. Vecná časť

Návrh rozpočtu mesta na rok 2023 je koncipovaný ako vyrovnaný v hodnote **20 019 134 EUR.**

PRÍJMY ROZPOČTU:

A. Bežný rozpočet počíta s prebytkom 458 470 EUR pri príjmoch 18 522 729 EUR a výdavkoch 18 064 259 EUR.

Rozhodujúci podiel na bežných príjmoch rozpočtu mesta majú daňové príjmy, ktorých výška je ovplyvnená predpokladaným výberom daní podľa zákona o štátnom rozpočte a efektivitou mesta pri správe miestnych daní. Rozpočtovaná suma vo výške **10 389 351 EUR** vychádza z údajov štátneho rozpočtu na rok 2023, daňovej prognózy, platných VZN o miestnych daniach, a zo skutočného výberu daní v roku 2022. Rozpočtovaná hodnota je reálna.

Nedaňové bežné príjmy vo výške **1 218 983 EUR** sú rozpočtované na základe výsledkov hospodárenia za predchádzajúci účtovný rok. Tieto príjmy sú plánované na základe skutočných príjmov roku 2022, pri zohľadnení zmien pri príjmoch za stravné v školských jedálňach.

Ostatné bežné príjmy vo výške **6 914 395 EUR** zahŕňajú najmä transfery v rámci preneseného výkonu štátnej správy, vlastné príjmy rozpočtových organizácií, očakávané dotácie z rôznych projektov a dotácie pre školstvo. Príjmy sú naplánované reálne vychádzajúc z platnej legislatívy, uzatvorených zmlúv a výsledkov 2022. V prípade získania nižších dotácií dôjde aj k zníženiu výdavkov rozpočtu mesta.

Na záver môžem konštatovať, že bežné príjmy /18 522 729 EUR/ sú naplánované celkovo reálne a pri dodržaní 5% viazanosti prostriedkov dávajú reálny predpoklad prebytkového bežného hospodárenia, ktoré je nevyhnutné na financovanie rozvojových programov mesta v roku 2023.

B. Kapitálové príjmy sú rozpočtované vo výške 1 224 615 EUR.

Rozpočet plánuje príjmy z predaja pozemkov vo výške 1 209 615 EUR.

/na prvú časť príjmov z predaja bola uzatvorená zmluva v predchádzajúcich rokoch, na druhú časť príjmov bude uzatvorená zmluva vo februári 2023/

Rozpočet počítá s príjmami z investičných dotácií vo výške 15 000 EUR najmä na rekonštrukciu, obnovu a vybudovanie športovísk.

C. Príjmové finančné operácie sú rozpočtované vo výške 271 790 EUR.

Príjmové finančné operácia za rok tvoria :

a/ prevod prebytku hospodárenia mesta za rok 2022 vo výške 78 970 EUR,

b/ prevod peňažných fondov vo výške 50 820,-EUR,

c/ prevody z podnikateľskej činnosti mesta 142 000,-EUR,

Celkové príjmy rozpočtu mesta na rok 2023 vo výške 20 019 134 EUR sú rozpočtované celkovo v reálnej výške a zohľadnili zmeny vo všeobecne záväzných právnych predpisoch.

VÝDAVKY ROZPOČTU:

2.A. Výdavková časť bežného rozpočtu mesta bola naplánovaná na 18 064 259 EUR

Program	Skutočnosť	Návrh rozpočtu	Rozdiel
	k 31.12.2022	na rok 2023	2023-2022
1. Plánovanie, manažment a kontrola	1 742 913,02	1 758 430,00	15 516,98
2. Propagácia a marketing	95 434,49	534 560,00	439 125,51
Propagácia a marketing - bežné	95 434,49	534 560,00	439 125,51
3. Bezpečnosť	780 234,00	780 780,00	546,00
Bezpečnosť - bežné	780 234,00	780 780,00	546,00
4. Vzdelávanie	8 666 626,31	9 669 478,00	1 002 851,69
Vzdelávanie - bežné	8 666 626,31	9 669 478,00	1 002 851,69
5. Šport	426 501,42	578 828,00	152 326,58
Šport - bežné	426 501,42	578 828,00	152 326,58
6. Kultúra, cirkev	650 675,55	701 150,00	50 474,45
Kultúra a cirkev - bežné	650 675,55	701 150,00	50 474,45
7. Sociálne služby	1 043 036,86	1 221 072,00	178 035,14
Sociálne služby - bežné	1 043 036,86	1 221 072,00	178 035,14
8. Bývanie	340 264,15	255 280,00	-84 984,15
Bývanie - bežné	340 264,15	255 280,00	-84 984,15
9. Komunikácie a doprava	859 559,02	993 131,00	133 571,98
Komunikácie - bežné	859 559,02	993 131,00	133 571,98
10. Prostredie pre život	229 052,20	257 750,00	28 697,80
Prostredie pre život - bežné	229 052,20	257 750,00	28 697,80
11. Odpadové hospodárstvo	905 346,15	1 080 400,00	175 053,85
Odpadové hospodárstvo - bežné	905 346,15	1 080 400,00	175 053,85
12. Služby občanom (matrika, spol. obecný úr	191 338,64	233 400,00	42 061,36
Služby občanom - bežné	191 338,64	233 400,00	42 061,36
Celkom bežné výdavky	15 930 981,81	18 064 259,00	2 133 277,19

Na rok 2023 plánované bežné výdavky oproti skutočnosti roku 2022 sú vyššie o 2 133 277,19 EUR, najmä v dôsledku zvýšenia výdavkov na propagáciu a marketing /hlavne digitálna mapa/ vzdelávanie, šport, kultúru, sociálne služby, komunikácie a doprava, odpadové hospodárstvo..

Celkovo môžem konštatovať, že výdavková časť bežného rozpočtu zabezpečí základne poslanie mesta, a to starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov. Veľká časť vyšších výdavkov je krytá dotáciami a grantami.

2.B. Kapitálové výdavky sú rozpočtované vo výške 1 427 500 EUR. Sú to plánované výdavky najmä na rozšírenie klubu dôchodcov, prípravu projektov, kúpu

pozemkov, rekonštrukcia a vybudovanie nových ciest a chodníkov, detských ihrísk ako aj iných investícií.

Financovanie plánovaných kapitálových výdavkov mesta je zabezpečené kombináciou vlastných zdrojov financovania, dotácií a návratných zdrojov financovania.

2.C. Výdavkové finančné operácie sú naplánované vo výške **527 375 EUR** reálne, na základe splátkových kalendárov návratných zdrojov financovania.

Celkové výdavky rozpočtu mesta sú rozpočtované vo výške 20 019 134 EUR.

Podrobné členenie príjmov a výdavkov je súčasťou návrhu MsÚ.

Záver:

Silnou stránkou navrhnutého rozpočtu je udržanie prebytku bežného rozpočtu, a vysoké výdavky na rozvojové aktivity.

Rozpočet na rok 2023 bol zostavený v zmysle zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Návrh rozpočtu mesta na rok 2023 doporučujem MsZ schváliť

V Šamoríne, dňa 02.02.2023

Ing. Ján Lelkes – hlavný kontrolór v. r.